

## Của rơi Nguyễn Việt Hà

Tiếng gõ cửa sớm làm cắt ngang giấc ngủ nặng nề của Thắng. Nhìn cái đồng hồ Gimiko vừa thay pin. Thắng vâng vát nén tiếng thở dài. Chưa đến sáu giờ.

Cái rèm cửa ba năm chưa giặt lờ nhờ một màu sáng đục. Suốt chiều muộn ngày hôm qua lớp tại chức do Thắng làm chủ nhiệm liên hoan. Học viên đều đã trên dưới 40 nhưng thật quây. Số phận đưa đẩy những ông những bà trưởng phó phòng vì lý do nào đó thừa thanh niên không đỗ vào đại học, bây giờ đột ngột hưởng cái thú nhí nhánh cấp sách. Trong lớp chừng năm sáu cặp yêu nhau. Thắng biết vậy. Đã hơn một lần trên bục giảng, Thắng thấy cảnh mái đầu muối tiêu của nam sinh viên cố tình ngả sang bờ vai sệ của nữ học viên ngồi cạnh. Thắng làm ngơ chẳng bao giờ nhắc. Buổi sáng hoặc buổi chiều giảng suốt năm tiết, người bã ra vì mệt, cũng thấy thích khi nhìn những cái gì vui mắt.

- Dạ thưa anh là Thắng.

Khách hỏi chừng năm mươi, tóc vượt dài ra sau như phần đông các giáo sư hay đề. Thắng mời khách vào nhà, khi nói cố tình hướng cái mồm sáng chưa đánh răng vào mặt khách. Với cái kiểu ăn mặc sạch sẽ chắc ông ta biết ý mà chuồn sớm. Khách vẫn vui vẻ ngồi xuống ghế, đưa mắt nhìn căn phòng trống hoác duy nhất có một chiếc tivi đen trắng vô đồ.

- Tôi là Đỗ Minh phó tiến sĩ ngữ văn, đã viết nhiều bài về thi ca Việt hiện đại

Thắng tỏ vẻ mệt mỏi nhưng vẫn cố đưa đây.

- Thưa phó tiến sĩ, chắc phó tiến sĩ nhàm nhà. Tôi làm kinh tế và thề độc là chưa bao giờ làm thơ. Khách cười cầu tài và nói rằng tự giới thiệu như vậy để đảm bảo cho một xuất xứ còn mục đích đến đây hoàn toàn là vì một việc khác.

Thắng cười khẩy:

- Chắc là vì gói tiền ông đã đánh rơi phải không ạ.

Khách thoáng đỏ mặt, trí thức nghe chuyện tiền nong rất hay bẽn lèn nhưng vẫn gật đầu.

Vào buổi chiều muộn thứ sáu ngày cuối tháng trước, trong mục thông tin quảng cáo sau bột ngọt Ajinomoto và bia BGI, có dòng thông báo, “Hôm mừng năm vừa rồi khi đi ngang ngã tư Lý Thường Kiệt - Phan Bội Châu, tôi có nhặt được một gói tiền lớn. Vậy ai đánh rơi xin liên hệ địa chỉ...”.

Thắng giật bản mình khi phát thanh viên đọc tên và địa chỉ của Thắng. Nuốt vội ngụm rượu từ cái chai dờ, quà biếu ngày 20/11, Thắng đóng tai cố nghe lại nhưng tiếp đến là tin tìm trẻ lạc. Cái tivi đen trắng 14 inches ăng ten râu chuyên sang mặt Thu Hà với nụ cười ướm át, nàng đang gọi đầu. Chắc có thằng bạn nào đùa, Thắng nghĩ đến vài ba đứa bạn thân hay nghịch ngâm. Bạn Thắng đều đã có vợ. Hôn nhân giống như quan chức thường làm người ta đứng đắn. Thắng chưa yêu lần nào và suýt một lần lấy vợ. Cô sinh viên nội trú năm cuối nức nở trước toàn thể hội đồng giáo viên khẳng định cái bụng bầu tháng thứ tư là của Thắng. Hồi ấy mẹ Thắng đang nằm viện, cụ yếu ớt hỏi: “Tại sao con lại nhận”. Hồi bé, Thắng có theo mẹ đi lễ nhà thờ, lớn lên bỏ hẳn. Câu chuyện tát má trái giờ nốt má phải, chỉ lờ mờ nhớ. Cụ Tê Rê Sa Thảo làm rằm cầu Đức Mẹ phù hộ cho đứa con duy nhất khỏi oan.

Hơn bốn tháng sau cô bé nội trú sinh thẳng nhóc đẹp tuyệt vời, nét đẹp của người Bắc Âu. Bố đúng của nó gốc gác vùng Xờ căng đi na vợ quay lại Việt Nam quyết định làm lễ cưới thật to. Ngay sau hôm cưới, cô vợ bắt chồng bế đứa con tóc vàng đến nhà Thắng. Anh chàng cao gần mét chín vụng về quỳ xuống xá Thắng một lạy. Thắng ép cả hai vợ chồng uống một chén rượu để lấy khước. Suốt cả thời gian bị kỷ luật nghỉ dạy Thắng thêm thói quen uống rượu cả ngày.

Phía bên vách hàng xóm chột bật chuỗi cười dài. Ở bên ấy có hai người yêu nhau. Gã hàng xóm độc thân như Thắng dạy cùng khoa và phong phanh là sắp lấy vợ. Gã có thói quen khi giảng hay xì mũi vào góc lớp và bao giờ cũng dành một tiết để tả về người tình của gã. Đó là một phụ nữ có tài sắc của Thuý Kiều, sự dịu dàng của Desdemona và trinh bạch thủy chung như Juliet. Đám sinh viên năm cuối há hốc mồm ngồi nghe, có nhiều đứa liên hệ tới người yêu của mình rồi âm thầm nghĩ đến thuốc chuột. Thắng chưa nhìn thấy mặt cô vợ chưa cưới nhưng tiếng cọt kẹt từ chân giường gã hàng xóm không bao giờ chịu tắt trước hai rười sáng.

Thật hảm hru, Thắng có thói quen đọc sách đêm, nhịp tư duy bị trùng với nhịp của gã. Một lần gã hàng xóm nhờ Thắng dạy thay hai tiết, Thắng bảo: “ông có thể thay giát giường được không”. gã gừ gừ cười. Chẳng nhẽ vì thế mà hấn đùa nhả mình. Thắng tu rượu cả chai. Chương trình ca nhạc trên tivi được bắt đầu với giọng hát Mỹ Linh. Thắng cẩn thận xoay ăng ten, mặt nữ ca sĩ thần tượng của giới trẻ bị kéo dài ra chừng nửa gang. Cái tivi này về mặt bản thể có khuynh hướng nhất nguyên luận. Được tiếng mất hình, được hình hông tiếng.

Kể từ hôm ấy Thắng nhận nhiều sự phiền. Ngay chiều hôm sau, khi Thắng đi dạy về đã thấy hai bà nạ dòng dáng sồn sồn ngồi chờ ở vỉa hè trước cửa. Cái căn hộ tập thể này, Thắng được phân cách đây ba năm. Vì nó quá xuống cấp, ban giám hiệu quyết định trong thời gian tới sẽ cải tạo thành nhà vệ sinh công cộng. Hai bà tự giới thiệu là tiểu thương chợ Đồng Xuân có chân trong ban chấp hành phụ nữ chợ. Quy luật của nền kinh tế thị trường tỏ ra đúng đắn, những người buôn bán nhỏ bao giờ cũng tiên phong. “Quả là giới phật có mắt, tiền của chúng em là tiền hàng tiền họ. May gặp bác đây là người phúc hậu”. Thắng ra sức thanh minh rờn rã hơn một tiếng và không dám câu. Hai bà tiểu thương vừa nói vừa thi nhau khóc, nước mắt lênh láng cái sàn quét xi măng chín mét rưỡi vuông. Cuối cùng Thắng cũng phải theo hai bà lên phủ Tây Hồ, vật mình thề độc trước đền thờ mẫu là sẽ chết đường chết chợ nếu có nhật được gói tiền ấy. Về đến nhà đã gần mười giờ tối, vừa đói vừa mệt đang chap chuội nhai gói mì Miliket lại có tiếng đập cửa. Một ông sáu mươi lăm tuổi cán bộ về hưu mặc áo đại cán chân đi ủng. Theo một thống kê xã hội học không đáng tin cậy, 85% khán giả trung thành với các chương trình truyền hình là các cụ có tuổi. “Người già hạt lệ như sương”. Ông cán bộ về hưu không khóc được nhiều nhưng liên tục nức nở. Hoá ra, đây là món tiền dành dụm cả cuộc đời. Lần này Thắng không phải thề nhưng cũng phải đem danh dự ra hứa. Suốt tuần kế tiếp thắng liên tục tiếp khách. Xã hội quá nhiều người lơ đãng, họ nườm nượp đánh rơi tiền. Tỷ lệ nổi trội vẫn là các cụ ông. Điều này có thể giúp cho chuyên khoa lão một kết luận nhỏ. Khi có tuổi các cụ ông dễ lẫn hơn các cụ bà. trong nửa tháng ấy, thắng bị ngất hai lần đành phải xuống cụ lang Sự cắt một thang đúp thuốc nam âm thầm tẩm bổ. Sang tuần thứ ba, khách đến tìm Thắng đều đặn và đúng giờ giắc hơn. Thường là từ khoảng năm đến bảy giờ chiều.

Chắc quy luật đi lại của Thắng mọi người đều bắt đầu thuộc. Tiếp xúc nhiều, Thắng cũng có thêm kinh nghiệm. Không phải ngẫu nhiên mà chủ những nhà hàng bia ôm thường là những cave đứng tuổi. Nhân loại có thần đồng văn học thần đồng âm nhạc nhưng chưa bao giờ có thần đồng đau khổ. Thắng không thanh minh nữa và cũng không thề thốt nữa. Những cái ấy không đem lại hiệu quả. Thắng sử dụng những chiến thuật linh động và mềm dẻo. Khách bước vào nhà, sau vài câu trình bày thường là khóc. Thắng lập tức khóc theo to hơn và dai dẳng hơn. Nước mắt của chủ nhà chan chứa một niềm chia sẻ với nỗi đau của người xung là mất tiền. Sụt sịt một lúc khách phải ra về vì hầu như Thắng nói tiếng được tiếng mất lớn nhón trong tiếng nấc. Những vị khách đa cảm không bao giờ quay lại. Nước mắt lã chã của một chàng trai trẻ thường vò xé những con tim nhân hậu. tuy nhiên cũng còn nhiều người sắt đá lạnh lùng. Vẫn lại là các cụ ông. Thắng cắt từ tạp chí “Kiến thức” có bài phỏng dịch với tiêu đề: “Tỷ lệ phạm pháp của người già ở Nhật Bản đang gia tăng” photo khổ

to treo cạnh một bức tranh chụp một người mẫu cởi trần. Các cụ ông chỉ cần trượt mắt từ bộ ngực nảy nảy tròn của Claudia Shiffer là rơi đúng vào bài báo tai ác. Có cụ đang thao thao bồng mắt tái đại xin phép chính chủ ra về vì tuổi già hay trở bệnh đột ngột.

Tất nhiên có cả lưu manh côn đồ. Một lần có gã trai đầu đội mũ cối chân đi dép đúc áo phanh ngực xăm hàng chữ “ngực tù vẫn đợi” bằng ba thứ tiếng Anh, Pháp, Việt. Xã hội ta mở cửa tất cả các ngành nghề đều đòi hỏi phải có tiêu chuẩn quốc tế. Ngành du thủ du thực không nằm ngoài thông lệ. Gã rút con dao đầu mũi có cắm một bài báo tường thuật vụ xử án cách đây hai năm. Thắng lấy bầy đọc để biết gã là một trùm cướp khét tiếng. Thừa xa xưa cũng là một công dân lương thiện chỉ vì vợ đi ngoại tình với một ông tây mà phần chí trôi dạt sang nghề đâm thuê chém mướn. Thắng vừa mở các ngăn tủ, lộn các túi áo vừa trình bày là mình bị nhà vợ vu oan. Gã cướp gật gù thông cảm. Bố mẹ vợ thường hại con rể, tuy đây không phải là truyền thống dân tộc nhưng cũng là một khuynh hướng nổi trội trong xã hội hiện đại.

Chỉ có ba mươi một ngày Thắng sụt 8 kg, trên giảng đường hơn một lần nói tên giám đốc hãng Sony là Nguyễn Du. Vẫn chưa hết cách đây tròn ba hôm, định mệnh của gói tiền chưa nhặt được đã giáng cho Thắng một đòn chí tử. Buổi trưa âm u mây oi mưa, Thắng uống rượu vã mồ hôi chán nản. Ban giám hiệu vừa mời Thắng lên gặp riêng. Ông hiệu phó phụ trách tổ chức chỉ nhìn không hỏi. Là một người thông minh Thắng biết phải trình bày chuyện gì. Cũng như nhiều người lương thiện, đầu tiên Thắng kêu oan. Ông hiệu phó lạnh lùng đưa ra dẫn chứng. Đã quá nhiều dư luận từ nhân dân lao động quanh trường (ở đây là bà lao công, ông bảo vệ). Từ những đồng nghiệp khả kính của Thắng (là những giáo viên nữ chưa chồng tuổi khoảng băm hai đến băm bảy), từ những sinh viên thi lại lần ba đến lần tư. Tất cả đều khẳng định một nhân cách mờ ám của Thắng. Cô không khóc, Thắng gặp người ghen ngào kêu ông hiệu phó là Bao Thanh Thiên đại lão gia, ông hiệu phó vẫn không mấy may xúc động nghiêm khắc quyết định.

Một là, để chứng minh sự trung thực, Thắng phải đem gói tiền lên nộp. Nhà trường sẽ chịu trách nhiệm chiêu tuyết cho thanh danh cán bộ của mình. Hai là, cắt. Không kể những tai tiếng quá khứ, thì nhà trường cũng không thể chịu nổi một giáo viên, dù với bất kỳ lý do gì, ngày ngày tiếp khách sáu mươi lượt. Thắng gục mặt vào lòng bàn tay. Buổi trưa thật oi và Thắng thật tuyệt vọng. Khi cùng quần người ta nghĩ đến cái gì, thắng không có đức tin tôn giáo, không có tình yêu. Thừa sinh viên cũng một vài lần mê đắm. Nhưng tài thì hèn, tiền thì thiếu. Trông thấy các nàng cũng giống như đức Khổng phu tử trông thấy quỷ thần, chỉ dám đứng ra xa mà ngưỡng vọng. Chao ôi, nếu lúc này có một bàn tay dịu dàng. Cửa không gõ tự mở.

Câu chuyện “cánh buồm đỏ thắm” bỗng dung tái bản. Trước mặt Thắng là một nàng tuyệt xinh, tuyệt đẹp. “Em là ai, cô gái hay nàng tiên” cái giọng khàn khàn vì hát karaoke quá nhiều làm vỡ mắt không khí cổ tích.

“Em là Diễm Trinh Việt Hương, em biết nhiều chuyện về anh”

“Vâng”

“Em rất thông cảm với anh và sẽ giúp anh”

“Giúp tôi”

Thắng lắc đầu, nói như mẹ của Thắng, cứu giúp con người là quyền năng của Chúa.

“Anh là người đàn ông kiên trì đầy bản lĩnh. Anh hãy đem gói tiền ấy cùng với em, chúng mình trốn đi thật xa”.

“Gói tiền nào”.

“Em yêu anh, anh hãy tin em. Ngay bây giờ, ngay tại đây em sẽ chứng tỏ tình yêu của mình”.

Nàng hôn thật dài lên cặp môi lơ ngơ của Thắng. Cả người Thắng run rẩy giống như đại biểu quốc hội phần uất khi nghe tin bọn tham nhũng chưa bị xét xử. Nàng dìu Thắng về phía giường, cả hai ngã xuống cái chần bông Tàu mà nhóm sinh viên tại chức thi lại vừa tặng. Chân giường bật tiếng cọt kọt, tiếng cọt kọt quen thuộc, Thắng bừng tỉnh.

“Hóa ra là cô”

“Vâng là em”

“Cô thật đê tiện. Vậy mà anh bạn tôi đã coi cô là Desdemona tái sinh trong Juliet”

Nàng sửa lại quần áo, rút điều ba số nhả một vòng khói đậm lững lờ lên trần nhà.

“Các anh toàn là một bon ích kỷ. Những đồ đạo đức giả không tiền nhưng lại hay thích thuyết pháp. Nếu các anh nghĩ về tôi như vậy, sao các anh không chịu biết Romeo là một công tử đại gia nhiều vàng lắm ngọc và Otenlo chẳng bao giờ chịu làm một thằng giáo viên quèn”.

Nàng còn định nói dài nhưng chợt vội vàng nhìn đồng hồ. Sắp đến lúc anh bạn hàng xóm tan giờ dạy. Nàng đột ngột đến rồi đột ngột đi, bỏ lại Thắng với nỗi hoang mang khó tả.

Thắng rửa mặt vội vàng rồi lịch sự mời phó tiến sĩ Đỗ Minh dùng bữa sáng. Bây giờ Thắng chẳng còn thấy sợ hãi khi phải tiếp khách nữa. Phó tiến sĩ nhiệt tình nhận lời, khi nhận được của rơi người ta thường tiêu hoang. Thắng lấy can rượu Uớc Lễ rót cẩn thận đầy hai chén tống. Lại rai chừng bốn lít trời đã xê xê ngả chiều. Nhiều lúc tiện tay Thắng tu cả can. Có lẽ từ giờ trở đi mình chỉ nên uống rượu. Bố Thắng mất sớm, mẹ Thắng ở vậy nuôi con. Suốt cả tuổi thơ cụ dưỡng dục Thắng theo tinh thần nhẫn nhục của Jesus Christ. Thắng đã gặp nhiều người thật tốt, còn bây giờ đành buông xuôi bất lực. Mình cũng chỉ là một thứ mà Chúa đánh rơi xuống cuộc đời này. Phó tiến sĩ Đỗ Minh cũng uống nhiều. Tầm lượng của các bậc đại khoa đáng để người đời tâm phục khẩu phục. Tuy vậy, đến mười giờ sáng thì cũng phải mót họng nôn và đến ba giờ kém mười lăm chiều thì nôn thật. Giữa hai lần nôn phó tiến sĩ đã đọc tám mươi bài thơ trong đó có bốn mươi bài ca ngợi lòng trung thực. Gần tàn bữa rượu, phó tiến sĩ khật khưỡng hỏi: “Vậy gói tiền đâu”. Thắng thờ dãi. Cụ và ông nội Thắng đồ cử nhân đời mạt Nguyễn. Thắng cũng bị ảnh hưởng của Nho giáo, mà nhà nho rất hiếm khi đả kích khách.

Chiều đã thật sẫm. Phó tiến sĩ đi rồi, vắng vẳng còn lại lời đe dọa sẽ tố cáo Thắng trên báo “người giáo viên nhân dân”. Thắng dốc ngược can. Một sự vô lý chệnh choáng khắp người. cứ mãi thế này sao. Đột nhiên Thắng tỉnh táo quyết định. Cái xe đạp Phượng hoàng nhiều phụ tùng Sài Gòn kéo kệt đưa Thắng về phía Hồ Gươm. Tháp Rùa lơ nhơ trong vài ba ánh điện tắt muộn đâu đó từ những nhà cao tầng. Mặt hồ sóng sánh đen duyên nước sát mép bờ bởi những cơn mưa giữa hè. Nước sẽ rất sâu và mát, còn mình không biết bơi. Thắng dựng xe vào chỗ khuất sau một đài hoa xây cao. Mình phải làm vậy. Chỉ có cái chết mới chứng tỏ sự thanh bạch. Sáng ngày mai sẽ có nhiều người hối hận vì những hành vi của họ. Thắng từ từ cởi quần dài lòng thanh thản. Bỗng một ánh đèn pin loá sáng chiếu thẳng vào bụng dưới của Thắng.

- Anh này định làm gì?

Thắng ú ớ. Ánh đèn lia dịch lên mặt.

- Trông thế này mà dám làm vậy.

Ánh đèn hắt ngược soi hai anh bảo vệ mặc đồng phục tay đeo băng đỏ đầu đội mũ kê-pi.

- Anh không thấy nhà vệ sinh bên kia hồ à.

Thắng ghen ngào bật khóc. Một anh bảo vệ cời xà cọt lấy bút lập biên bản. Liếc nhìn vẻ trí thức của Thắng, anh ta tề nhị chữa chữ “Đái bậy” thành “Vứt rác bậy”. Đây là trường hợp thứ mười ba vi phạm văn minh đường phố trong vòng một buổi tối. Thắng lập cập mặc quần, vét ví lấy năm mươi ngàn nộp phạt. Có gì đấy xoáy sâu xa phía trong ngực trái của Thắng. Vô thức, Thắng đạp xe về hướng ngã tư Lý Thường Kiệt – Phan Bội Châu. Biết đâu đấy, có một gói tiền đánh rơi thật.